

ΣΤΕ 1902/2002

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΤΜΗΜΑ Γ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 21 Μαρτίου 2002, με την εξής σύνθεση : Γ. Σταυρόπουλος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ΄ Τμήματος, Α. Γκότσης, Ν. Μαρκουλάκης, Σύμβουλοι, Μ. Παπαδοπούλου, Π. Τσούκας, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Μουζάκη, Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 11 Δεκεμβρίου 2001 αίτηση :

τουο οποίος δεν παρέστη,

κατά τουο οποίος παρέστη με τον Ανδρ.
Χαρλαύτη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά του παρεμβαίνοντοςο οποίος παρέστη με τον
δικηγόρο Σπυρ. Βλαχόπουλο (Α.Μ. 17001), που τον διόρισε με πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 20746/10.10.2001 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου, Α. Γκότση.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του παρεμβαίνοντος Δήμου και τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψη της υπό κρίση αιτήσεως.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου, κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α
Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ á τ ο ν Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (ειδικά έντυπα 681210-4 και 537915-9, σειράς Α΄, έτους 2001).
2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ. 20746/10.10.2001 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με την οποία διαπιστώθηκε η αυτοδίκαιη έκπτωση του αιτούντος από το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου του Δήμου Αντιρρίου Ν. Αιτωλοακαρνανίας λόγω ασυμβίβαστου, σύμφωνα με τα άρθρα 47 παρ. 2 και 8 και 50 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995).
3. Επειδή, στη δίκη παρεμβαίνει υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης πράξεως ο Δήμος Αντιρρίου. Η παρέμβαση αυτή ασκείται με έννομο συμφέρον, αφού ο ως άνω δήμος έχει εύλογο ενδιαφέρον για τη συγκρότηση του δημοτικού του συμβουλίου από μέλη στο πρόσωπο των οποίων δεν συντρέχουν ασυμβίβαστα από τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 47 του Π.Δ. 410/1995, η θέσπιση των οποίων άλλωστε αποσκοπεί προεχόντως στην εύρυθμη λειτουργία και στην προστασία γενικά των συμφερόντων των ίδιων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.
4. Επειδή, στο άρθρο 47 του ισχύοντος Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995, Α΄ 231), το οποίο φέρει τον υπέρτιτλο «Κωλύματα και ασυμβίβαστα», ορίζεται ότι : «1. Δικαστικοί λειτουργοί, αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας και θρησκευτικοί λειτουργοί των γνωστών θρησκειών δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων, δημοτικοί

ή κοινοτικοί σύμβουλοι . . . Επίσης δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι . . . και δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι οι υπάλληλοι των Ο.Τ.Α. στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης όπου υπηρετούν. 2. Δεν μπορούν επίσης να εκλεγούν ή να είναι Δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων και δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι όποιοι συνδέονται με το δήμο ή την κοινότητα με σύμβαση της οποίας το οικονομικό αντικείμενο είναι ετήσιας αξίας : α) . . . β) 1.000.000 δραχμών και άνω, αν πρόκειται για δήμο ή κοινότητα με πληθυσμό άνω των 2.000 κατοίκων. Το κώλυμα και το ασυμβίβαστο αυτό ισχύει και για τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές, μετόχους και εταίρους προσωπικών εταιρειών, που έχουν συμβληθεί με το δήμο ή την κοινότητα, καθώς και για κοινοπρακτούντα πρόσωπα . . . 7. Το κώλυμα που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 παύει να υπάρχει αν τα πρόσωπα που έχουν κώλυμα παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από τη μέρα της ανακηρύξεως των υποψηφίων

. . . 8. Οι δήμαρχοι, οι πρόεδροι κοινοτήτων και οι δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι που αποδέχονται οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή τα έργα που αναφέρονται σε τούτο το άρθρο ή αποκτούν δημοτικότητα σε άλλο δήμο ή σε άλλη κοινότητα εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους». Περαιτέρω, στο άρθρο 50 του ίδιου Κώδικα, όπως αυτό διαμορφώθηκε με το άρθρο 5 παρ. 15 του Ν. 2307/1995 (Α' 113), ορίζεται ότι : «Στις περιπτώσεις που προβλέπουν τα άρθρα 47 παρ. 8 και 48 ο περιφερειακός διευθυντής με πράξη του διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβίβαστου και την έκπτωση από το αξίωμα». Εξάλλου, στο άρθρο 85 του προαναφερόμενου Κώδικα ορίζεται ότι : «1. Το δικαστήριο που προβλέπει το άρθρο 81 παρ. 1 αποφασίζει και μετά την επικύρωση της εκλογής, ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε εκλογέα του δήμου ή της κοινότητας, αν υπήρχε πριν από την εκλογή ανικανότητα ή κώλυμα εκλογιμότητας προσώπου που έχει εκλεγεί δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας ή δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος, εφόσον αυτό δεν κρίθηκε κατά την εκδίκαση του κύρους της εκλογής. Αν διαπιστωθεί με την απόφαση του δικαστηρίου ότι υπήρχε κώλυμα εκλογιμότητας, το πρόσωπο που έχει εκλεγεί εκπίπτει αυτοδικαίως, και εκδίδεται σχετική πράξη του περιφερειακού διευθυντή. 2. Η έκθεση της αποφάσεως του δικαστηρίου και η έφεση γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 79 παρ. 2 και 84». (Η αρμοδιότητα του Περιφερειακού Διευθυντή για την έκδοση των πιο πάνω πράξεων έχει ήδη μεταβιβασθεί στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας με το άρθρο 14 του Ν. 2399/1996 – Α' 90). Τέλος, στην παρ. 3 του άρθρου 41 του ως άνω Π.Δ/τος (410/1995) ορίζεται ότι : «Η εγκατάσταση των αρχών που έχουν εκλεγεί γίνεται την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους και η θητεία τους λήγει την 31η Δεκεμβρίου του τέταρτου έτους».

5. Επειδή, από τις ως άνω διατάξεις του άρθρου 47 του Π.Δ. 410/1995, στις οποίες ορίζεται ότι δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δημοτικοί ή κοινοτικοί άρχοντες όσοι έχουν ορισμένες ιδιότητες ή συνδέονται με τον οικείο Ο.Τ.Α. με σύμβαση οικονομικού αντικείμενου ορισμένης αξίας, συνάγεται ότι η σχετική ιδιότητα ή συμβατική σχέση μπορεί να συνιστά τόσο κώλυμα εκλογιμότητας αν υπήρχε πριν από την εκλογή και κατά την ανακήρυξη των υποψηφίων όσο και ασυμβίβαστο, αν εξακολουθεί να υφίσταται και μετά την εκλογή και κατά την εγκατάσταση των νέων δημοτικών και κοινοτικών αρχών, οπότε και επιφέρει στην τελευταία αυτή περίπτωση την αυτοδίκαιη έκπτωση του δημοτικού ή κοινοτικού άρχοντα από το αξίωμά του. Ενόψει αυτών, ειδικότερα, η συνέχιση μιας συμβατικής σχέσεως από τις προβλεπόμενες στην παρ. 2 του άρθρου 47 και κατά την εγκατάσταση και την ανάληψη των καθηκόντων των ως άνω αρχών δημιουργεί ασυμβίβαστο για το δημοτικό ή κοινοτικό άρχοντα που εξακολουθεί να συνδέεται με τον οικείο Ο.Τ.Α. με τέτοια σύμβαση και

επιφέρει την αυτοδίκαιη έκπτωση από το αξίωμά του με διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας κατά τα άρθρα 47 παρ. 8 και 50 του ίδιου Π.Δ/τος. Στην προαναφερόμενη μάλιστα διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 47 η σχετική συμβατική σχέση χαρακτηρίζεται ρητά ως «κώλυμα» και «ασυμβίβαστο». Εξάλλου, η αρμοδιότητα αυτή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας δεν επηρεάζεται από την προβλεπόμενη στο άρθρο 85 του ως άνω Π.Δ/τος αρμοδιότητα του διοικητικού πρωτοδικείου να αποφασίζει και μετά την επικύρωση της εκλογής αν υπήρχε πριν από την εκλογή κώλυμα εκλογιμότητας προσώπου που έχει εκλεγεί δημοτικός ή κοινοτικός άρχοντας, εφόσον αυτό δεν κρίθηκε κατά την εκδίκαση του κύρους της εκλογής. Και τούτο γιατί η εν λόγω αρμοδιότητα του διοικητικού πρωτοδικείου, η οποία ασκείται μόνο μετά από σχετική αίτηση εκλογέα του οικείου Ο.Τ.Α., έχει ως αντικείμενο τη διαπίστωση της υπάρξεως κωλύματος εκλογιμότητας το οποίο, παρόλο ότι υπήρχε πριν από την εκλογή, δεν κρίθηκε κατά την εκδίκαση των ενστάσεων των εκλογέων κατά του κύρους της εκλογής ενώ η κατά το άρθρο 50 του Π.Δ. 410/1995 αρμοδιότητα για τη διαπίστωση της υπάρξεως του ασυμβίβαστου και την έκπτωση από το αξίωμα προϋποθέτει τη συνέχιση (ή τη δημιουργία το πρώτον) της συνιστώσας το κώλυμα εκλογιμότητας συμβατικής σχέσεως και κατά την εγκατάσταση και την ανάληψη των καθηκόντων των δημοτικών και κοινοτικών αρχών, οπότε και ανακύπτει κατά τα προεκτεθέντα ασυμβίβαστο, ασκείται δε αυτεπαγγέλτως και για λόγους δημοσίου συμφέροντος από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, δηλαδή από όργανο της ασκούσας εποπτεία επί των Ο.Τ.Α. κατά το άρθρο 102 παρ. 4 του Συντάγματος κρατικής διοικήσεως.

6. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση και τα στοιχεία του φακέλου, την 1.8.1994 καταρτίσθηκε μεταξύ του αιτούντος και του Δήμου Αντιρρίου σύμβαση μισθώσεως δημοτικού ακινήτου με οικονομικό αντικείμενο ετήσιας αξίας άνω του 1.000.000 δραχμών (26.000.000 δρχ. για το πρώτο έτος αναπροσαρμοζόμενο ετησίως κατά ποσοστό 15%). Η διάρκεια της μισθώσεως ορίσθηκε πενταετής με ημερομηνία λήξεως την 19.8.1999, ενώ με την υπ' αριθμ. 101/1999 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Μεσολογγίου, η οποία εκδόθηκε επί αγωγής του αιτούντος, αναγνωρίσθηκε ότι η ως άνω μίσθωση είναι εμπορική υπαγόμενη στις διατάξεις του Π.Δ. 34/1995 και ότι, ως εκ τούτου, η διάρκειά της παρατάθηκε αναγκαστικά και μετά την ως άνω ημερομηνία. Με την προσβαλλόμενη, με την κρινόμενη αίτηση, απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας διαπιστώθηκε η αυτοδίκαιη έκπτωση του αιτούντος από το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου του Δήμου Αντιρρίου, λόγω του πιο πάνω συμβατικού του δεσμού με το δήμο αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 47 παρ. 2 περ. β και 8 και 50 του Π.Δ. 410/1995. Με τα δεδομένα αυτά και, ειδικότερα, εφόσον ο αιτών εξακολούθησε και κατά την εγκατάσταση της νεοεκλεγείσας δημοτικής αρχής και την ανάληψη των καθηκόντων του (1.1.1999) να συνδέεται με το δήμο με σύμβαση της οποίας το οικονομικό αντικείμενο ήταν ετήσιας αξίας άνω του 1.000.000 δρχ., νόμιμα διαπιστώθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση η αυτοδίκαιη έκπτωσή του από το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου κατ' εφαρμογή των ως άνω διατάξεων. Επομένως, ο λόγος ακυρώσεως με τον οποίο υποστηρίζεται ότι, εφόσον η προαναφερόμενη σύμβαση είχε συναφθεί το έτος 1994, δηλαδή πριν από τις εκλογές του Οκτωβρίου του 1998, δεν υπήρχε ζήτημα ασυμβίβαστου αλλά κωλύματος εκλογιμότητας, μόνο αρμόδιο για τη διαπίστωση του οποίου ήταν το διοικητικό δικαστήριο του κύρους της εκλογής κατά το άρθρο 85 του Π.Δ. 410/1995 και, συνεπώς, αναρμοδίως προέβη στην έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, πρέπει, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, να απορριφθεί ως αβάσιμος. Εξάλλου, ο

λόγος ακυρώσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας έπρεπε να συμμορφωθεί με το δεδικασμένο που απέρρευε από την υπ' αριθμ. 379/1999 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πατρών και να μην εκδώσει την προσβαλλόμενη πράξη πρέπει να απορριφθεί εν πάση περιπτώσει ως αβάσιμος. Τούτο δε γιατί με την απόφαση αυτή απορρίφθηκε τελικά ως εκπρόθεσμη αίτηση του άρθρου 85 του Π.Δ. 410/1995, με την οποία εζητείτο να αναγνωρισθεί ότι υπήρχε κώλυμα εκλογιμότητας του αιτούντος λόγω της συνάψεως της ως άνω συμβάσεως και, συνεπώς, δεν απέρρευσε από την εν λόγω απόφαση δεδικασμένο που να επηρεάζει τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης πράξης.

7. Επειδή, τέλος, προβάλλεται ότι μη νόμιμα διαπιστώθηκε η αυτοδίκαιη έκπτωση του αιτούντος από το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου, γιατί ήδη πριν από την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας η επίδικη μισθωτική σύμβαση είχε καταγγελθεί από το Δήμο Αντιρρίου με την από 10.11.2000 αγωγή του και, συνεπώς, είχε παύσει να υφίσταται η συμβατική σχέση στην οποία στηρίχθηκε η έκπτωση του αιτούντος. Ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, γιατί η λύση της ως άνω συμβάσεως σε χρονικό σημείο μεταγενέστερο του, κρίσιμου κατά τα προεκτεθέντα, χρόνου της εγκαταστάσεως της νέας δημοτικής αρχής και της αναλήψεως των καθηκόντων του αιτούντος (1.1.1999), στον οποίο και ανατρέχει η διαπιστωτική της αυτοδίκαιης εκπνώσεώς του από το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου πράξη του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, δεν καθιστά μη νόμιμη την πράξη αυτή (πρβλ. και ΣτΕ 1452/1957).

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου και

Επιβάλλει στον αιτούντα ως δικαστική δαπάνη του Δημοσίου το ποσό των τριακοσίων ογδόντα (380) ευρώ και του παρεμβαίνοντος το ποσό πεντακοσίων τριάντα (530) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα την 1η Απριλίου 2002 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 27ης Ιουνίου 2002.

Ο Πρόεδρος του Γ` Τμήματος Η Γραμματέας του Γ` Τμήματος

Γ. Σταυρόπουλος

Δ. Μουζάκη